

שיטה על מס' סנהדרין דף ל"ד ע"א וע"ב

אוצר החכמה

שם ובפשטא דשמעתתא והא התם מיפלאג פליגי וכו' וא"ת ודקארי לה מאי קארי

לה וי"ל שהתרצן היה סובר שר"ג ור"י לא נחלקו זה עם זה אלא שכל אחד בביתו פירש טעם ת"ק שאמר מזבח מקדש את הראוי לו ור' יהושע פירש הראוי לאישים ור"ג פירש הראוי לעולה וכיון דס"ל לתרצן דלא נחלקו זה עם זה אע"ג דמתוך פירושם יצא מחלוקת מ"מ לפי מה שבאו לפרש דברי ת"ק הו"ט טעם א' משני מקראות דמר מוכח דמזבח מקדש הראוי לו מחד קרא ומר מוכח ליה מחד קרא והמקש' אקשה לו והא התם מיפלאג פליגי כלומר דר"ג ור"י פליגי זה עם זה מדקתני שרג"א לא ירדו ור"י אומר ירדו ואם איתא שלא נחלקו זה עם זה אלא שבעל המשנה מוצא מחלוקת מדבריהם היה לו לומר שלדברי ר"ג לא ירדו ולדברי ר"י ירדו מדקתני שרג"א אומר משמע שנחלקו זה עם זה פנים בפנים.

שם ע"ב ובפשטא דשמעתתא אי הכי תחלת דין נמי וכו' ליכא לאקשווי דנימא דרבנן עבדי היקשא לתחלת דין אבל לגמר דין מיעט קרא דושפטו את העם בכל עת כדמקשו התוס' דדילמא טעמא דמתני' משום דכתי' וושפטו את העם בכל עת אבל לענין סומא מקשינן ריב' לנגעי' דשאני התם דההיק' בא לדבר אחד שלם לסומא ולא לחצי דבר אבל בכאן אם נאמר דמהיקש ילפינן דתחלת ביום נמצא כי ההקיש בא לחצי דבר לתחלת דין ולא לגמר דין ולא ניחא ליה לתלמודא לאמר היקש לחצי דבר וא"ת לישתוק קרא מושפטו את העם בכל עת ומדאצטריך קרא לומר והוקע אותם לה' נגד השמש ודאי דבדיני נפשות גומרין בלילה דאי אין גומרין אלא ביום אמאי אצטריך והוקע אותם לה' נגד השמש תיפוק ליה מקץ דיני ממונות וי"ל דאי לאו קרא דושפטו את העם בכל עת ה"א דיני ממונות אין גומרין אלא ביום והא דאצטריך קרא דנגד השמש אצטריך לתליה עצמה וכדבעי' לומר קמן.

שם מתני' דלא כר"מ וכו' וא"ת ודילמא ר"מ מודה דגומרין בלילה מקרא דושפטו וי"ל דאין סברא לומר דההיקש בא לחצאין

וכדכתבינן לעיל ועוד אי רבי מאיר סובר דגמר דין בלילה מקרא דושפטו את העם בכל עת היכי עביד היקשא דריב' לנגעים לענין סומא ואפילו באחד בעיניו כדקאמר ר' יוחנן דהא מאחר דגמר דין בלילה כ"ש סומא באחד מעיניו דהא לא חזו אינשי למחזי בלילה כדחזי סומא באחד מעיניו ביום כמו שכתב הר"ף ז"ל.

שם גמ' ודין הוא ממונו בג' גופו לא כ"ש וכו' הוצרך לזה שלא תאמר נהי דאמרינן דמקשינן ריב' לנגעים מי האומר דנקיש לממונות שהם בג' תאמר דנקיש אותם לממונות שהם באחד כרב אחא בר איקא דבפרק קמא לזה אמר ודין הוא וכו'.

שם ר' יוחנן סתמא אחרינא אשכח דיני ממונות דנין ביום וגומרין בלילה וגו' וא"ת ונימא דיו לבא מן הדין להיות כנדון מה התם בגמר דין דוקא אף בסומא גמר דין דוקא וי"ל דכיון דגלי קרא דושפטו את העם בכל עת דלא עבדי' הקישא ממילא נשאר בסומא אפי' בתחלת דין אבל בדיני ממונות דוקא גמר דין מפני דקרא דביום הנחילו גלי דתחלת דין ביום.

ר' מאיר האי ביום הנחילו את בניו מאי עביד ליה וכו' תימא נימא דאצטריך ביום הנחילו כי היכי דלא נימא דקרא דושפטו את העם בכל עת גלי דלא עבדינן היקשא וצ"ע.

רש"י ד"ה עולה בההוא קרא נמי כתיב וכו' כלומר בההוא ענינא דבההוא גופיה לא כתיב עולה:

דף ל"ה ע"א ובפשטא דשמעתתא אשרו חמוץ אשרי דיין שמחמץ את דינו וכו' ודווקא בדיני נפשות דלעיל מיירי בדיני נפשות דכתיב ידיכם דמים מלאו.

שם ובפשטא דשמעתתא דאמר ר' אלעזר אמר ר' יצחק כל תענית שמלינין בה את הצדקה כאלו שופך דמים שנאמר מלאתי משפט וגומר צריך להבין משמעות הפסוק לפי דרשא זו דצדק ילין בה משמע לטובה ונראה שישעיה היה כמתמי' ואומר איכה היתה לזונה קריה נאמנה מלאתי משפט וכי צדק ילין בה כלומר כלום היו מלינין את הצדקה ח"ו לא ישמע זה